

Perustiedot

28.4.2022

Asian otsikko

Palveluverkkouudistus: esiopetuksen keskittäminen

Valmistelija(t)

Valmistelijan sähköpostiosoite

Ennakkoarvioinnin tarpeen arviointi

Ennakkoarviointi tarvitaan

Ennakkoarvioinnissa arvioidaan lapsivaikutuksia

Kyllä

Yhteys strategiaan

Kajaani luo asukkaille, yrityksille ja yhteisöille hyvinvointia, turvallisuutta sekä hyvän elämän ja menestymisen edellytykset.

- **Elinvoima ja osaaminen: Menestyvä kaupunki**
 - Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.
- **Lapset ja nuoret: Lasten ja nuorten kaupunki**
 - Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.
- **Kestävä kehitys: Resurssiviisas luontokaupunki**
 - Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi.

Millainen yhteys esityksellä on Kajaanin strategiaan?

Käytetään opettajaresursseja viisaasti. Arvostamme paikallista osaamista ja luomme houkuttelevia työpaikkoja. Voimme muutoksella saada vetovoimaa osaajille.

Muutoksesta on merkittäviä pedagogisia hyötyjä. Lapsi pääsee tutustumaan pikkuhiljaa kouluympäristöönsä. Perusopetuksen yhteistyö tiivistyy, oppilashuollon palvelut ovat paremmin saavutettavissa. Erityislasten tuki on paremmin saavutettavissa ja kiertävien opettajien siirtymät vähenevät. Keskitetty tuki koulun yhteyteen parantaa yhteistyötä koulumaailmaan. Keskittämisen yhteydessä lapset voivat tutustua jo valmiiksi tuleviin koulukavereihin. Pystymme rakentamaan erilaisia ryhmiä tarpeiden mukaan ja tehdä vastavuoroista yhteistyötä koululaisten kanssa sopivissa tilanteissa. Vertaistuellinen vaikutus sosiaaliseen kehittymiseen on merkittävä.

Millaiset vaikutukset esityksellä on strategiaan?

Merkittäviä myönteisiä vaikutuksia

Kuntalaisten hyvinvointi

- Palvelujen saatavuus ja laatu
- Sosiaalinen elinympäristö
- Osallisuus
- Hyvinvointi, terveys, elintavat, liikkuminen
- Talous ja toimeentulo
- Lapsivaikutukset (LAVA - erillinen lomake)

Mitä vaikutuksia esityksellä on kuntalaisten hyvinvointiin?

Keskittämisen muutos voi aiheuttaa hankalia tunteita. Asia toisaalta selkeyttää esiopetuspaikkojen sijoittumista ja vanhemmat tietävät, missä esiopetuspaikat ovat. Tähän asti tilanne on tarkastettu joka vuosi ja vanhemmat ovat ottaneet yhteyttä asian tiimoilta. Vanhemmat voivat joutua kuljettamaan lapsia useaan eri pisteeseen, kun eri ikäiset sisarukset sijoittuvat eri paikkoihin. Vuorohoitoa tarvitsevat jatkavat Teppanassa. Integroidut erityisryhmät jatkavat myös nykyisissä toimipisteissä. Muutoksien vaikutukset kohdistuvat lapsiin, jolloin heidän näkulmansa painottuu arvioinnissa. Lapsen kannalta muutos on merkittävästi myönteinen ja vaikutuksia on avattu laajasti lapsivaikutusten kohdalla.

Millaiset vaikutukset esityksellä on kuntalaisten hyvinvointiin?

Vähäiset myönteiset vaikutukset

Lapsivaikutukset

- Kasvun ja kehityksen yksilöllinen tukeminen
- Tiettyyn ryhmään kohdistuvat vaikutukset
- Asuminen ja kasvuympäristö
- Kulkemismahdollisuudet
- Harrastus- ja vapaa-ajan mahdollisuudet
- Terveys
- Ihmissuhteet, osallistuminen ja vaikuttaminen
- Turvallisuus ja turvallisuuden tunne
- Perheiden aikuiset
- Perheiden talous
- Varhaiskasvatus ja siihen osallistuminen
- Opetus ja koulunkäynti

Mitä vaikutuksia esityksellä on alueen lapsiin?

Oppilashuoltopalveluiden (terveydenhuolto, kuraattori, psykologi) tasa-arvoinen saatavuus paranee.

Lapsi menee oman koulunsa lähellä olevaan opetuspaikkaan. Näin ollen opetuspaikka on lähtökohtaisesti lähellä. Esiopetuksessa olevat tutustuvat kouluun, esiopetuksen ja koulun lapset toisiinsa ja koulun henkilökunta tutustuu tuleviin oppilaisiin. Ensimmäisen luokan oppilaat voivat esimerkiksi lukea eskarilaisille ja saavat näin nostatusta oppimiseen ja omaan itsetuntoonsa.

Siirtymävaiheen vaikeudet liukenevat. Muutos suurempaan opetusympäristöön ei ole niin suuri, kun ympäristö ja ihmiset ovat tuttuja. Tuen järjestäminen helpottuu, kun voidaan yhdessä miettiä keinoja, joilla tukea erityistarpeita ja lapsen kokemia haasteita.

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminta mahdollistaa lapsen päivän vieton samoissa fyysisissä tiloissa ja laajentaa lapsen sosiaalisia ympyröitä.

Ryhmiä on mahdollista muodostaa lasten taitotasojen mukaan, jossa esimerkiksi neljä aikuista johtaa erilaisia kummiluokkien kanssa yhdistettyjä pienryhmiä opetellen tai vahvistaen tarpeellisia taitoja. Kaksivuotisen esiopetuksen tukipilarina on koulun kummiluokat ja heidän kanssaan muodostettu yhteistoiminta. Yhteistyöllä on merkittävä vaikutus niin lapsen sopeutumisessa kuin henkilökunnan arjessa. Lapset ja aikuiset pääsevät tutustumaan toisiinsa jo varhaisessa vaiheessa. Lapsen yksilölliset ominaisuudet ja tarpeet tulevat huomatuksi ja huomioiduksi.

Millaiset vaikutukset esityksellä on alueen lapsiin?

Merkittäviä myönteisiä vaikutuksia

Yritysvaikutukset

- Yritysten toiminta ja toimintaedellytykset
- Kilpailutilanne
- Yritystoiminnan monipuolisuus
- Työpaikkojen muodostuminen ja työvoiman saanti
- Yritysten asiakasvirrat
- Kansainvälistyminen
- Markkinoiden toimivuus

Mitä vaikutuksia esityksellä on yritystoimintaan?

Yksityinen palveluverkosto voi kokea uhkaavana tilanteena sen, että pienemmät sisarukset siirtävät hoitopaikkaansa isomman sisaruksen mukana. Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lapsien määrä on sen kokoinen, että esiopetukseen siirtyvien lapsien tilalle on tulijoita. Lapsimäärän väheneminen voi aiheuttaa sen, että toiminta voi muuttua kannattamattomaksi.

Jos yksityiset toimijat eivät enää tarjoa esiopetusta, on heillä oivallinen mahdollisuus keskittyä varhaiskasvatusikäisten pedagogiikkaan. Muutos voi luoda epävarmuutta liiketoiminnan sopeuttamisesta, mutta lapsimäärän tulisi säilyä nykyistä vastaavana.

Millaiset vaikutukset esityksellä on yritystoimintaan?

Vähäiset kielteiset vaikutukset / Ei vaikutuksia.

Talous

- Vaikutukset kaupungin talouteen
- Menot, tulot, investoinnit, velkaantuminen
- Tulokellisuus ja tuottavuus

Mitä vaikutuksia esityksellä on talouteen?

Kajaanin kaupungilla on rakenteiden sopeutustarve tulevina vuosina. Toimenpide on talouden sopeuttamistavoitteen mukainen.

Esiopetus pystytään tuottamaan pienemmällä opettaja- ja henkilöstömäärällä.

Huomioitavaa: esiopetuksen piirissä olevat lapset siirtyvät kunnallisen palvelun piiriin ja varhaiskasvatuksen piirissä olevia lapsia siirtyy yksityiseen.

Syksystä 2022 esiopetus keskitetty omaan toimintaan tuo henkilöstösäästöä 100 000 euroa.

Yhteensä kumulatiivinen säästö henkilöstöstä toimikauteen 2025-2026 vuoteen mennessä 469 400 euroa. ?

NÄMÄ TARKASTETTAVA

Millaiset vaikutukset esityksellä on talouteen?

Merkittäviä myönteisiä vaikutuksia

Kuntaorganisaatio ja henkilöstö

- Henkilöstön määrä, tehtävät ja osaaminen
- Palvelujen tuottamistapa
- Organisaation rakenne, tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Mitä vaikutuksia esityksellä on Kajaanin organisaatioon ja henkilöstöön?

Pätevän esiopetushenkilöstön keskittäminen takaa opetuksen laadun. Henkilöstön yhteinen täydentämiskouluttaminen on helpompi järjestää. Opettajat saavat keskittämisen myötä tiiviimpää kollegiaalista tukea toisiltaan. Opettajien saama tuki heijastuu suoraan lapsiin.

Esiopetus on yhdenmukaista ja tasa-arvoista. Opetuksen suunnittelu ja kouluttautuminen on helpompaa järjestää.

Yksiköstä toiseen siirtyminen voi aiheuttaa henkilöstössä haastavia tuntemuksia. Henkilöstön toimenkuvat voivat muuttua, mutta muutos ei aiheuta irtisanomisia. Muutos auttaa saavuttamaan talouden tasapainon pitkällä aikajänteellä. Henkilöstösuunnittelussa tulee taata, että myös varhaiskasvatuksen opettajia riittää myös alle esikouluikäisille lapsille.

Tukipalveluita tarjoavan henkilöstön ei tarvitse liikkua niin paljon yksiköiden välillä. Ammatillisen yhteistyön sujuvoituminen tuo tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Millaiset vaikutukset esityksellä on kuntaorganisaatioon ja henkilöstöön?

Merkittäviä myönteisiä vaikutuksia

Ympäristö

- Kestävä kehitys, ilmasto, elinolot
- Maaperä, luonnon monimuotoisuus, maisema
- Kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Mitä vaikutuksia esityksellä on ympäristöön?

Päätöksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön.

Millaiset vaikutukset esityksellä on ympäristöön?

Ei vaikutusta

Yhteenveto / perustelut

Mitkä ovat esityksen kokonaisvaikutukset?

Esitys toteuttaa kaupunkistrategiaa. Toimenpide on kaupungin sopeuttamistavoitteiden mukainen. Se tehostaa palvelurakennetta asiakasmäärän laskiessa. Esitys parantaa fyysisiä varhaiskasvatus- ja työoloja.